

OKRUHY OTÁZOK NA ŠTÁTNE SKÚŠKY
V AKADEMICKOM ROKU 2021/2022
bakalárske štúdium – Ekonomika a manažment verejných služieb

Ekonomia a manažment – 1. blok

(Ekonomická teória, Financie a mena, Manažment, Marketing, Národohospodárska politika)

1. Predmet ekonómie a jej metodológia. Tri základné otázky v ekonomike – čo vyrábať, ako vyrábať a pre koho vyrábať. Základné ekonomické zákony a ich charakter.
2. Trhový mechanizmus a jeho fungovanie (proces utvárania dopytu, ponuky a utváranie ceny). Prípady trhovej nerovnováhy a nedostatky a nedokonalosti trhu.
3. Správanie spotrebiteľov na trhu statkov a služieb a utváranie dopytu. Prístupy k rovnováhe spotrebiteľa - kardinálny a ordinalistický. Rovnováha firmy v podmienkach dokonalej a nedokonalej konkurencie.
4. Kolobeh v makroekonómii a meranie výkonnosti ekonomiky – tok produktov a tok dôchodkov. Produkčná, výdavková a dôchodková metóda merania makroekonomických výsledkov. Makroekonomické veličiny – HDP a HNP, CDP a CNP, ND, NEW, HDI.
5. Nezamestnanosť - jej meranie a formy. Dobrovoľná a nedobrovoľná nezamestnanosť. Prirodzená miera nezamestnanosti. Sociálne a ekonomické dôsledky nezamestnanosti.
6. Podstata, formy členenie inflácie z rôznych hľadísk. Meranie a vykazovanie inflácie, inflácia, deflácia a dezinflácia. Cenové indexy a meranie inflácie v Európskej únii.
7. Predmet teórie financií (dynamický a statický aspekt peňazí), členenie, funkcie, objektívna a subjektívna stránka financií. Finančný sústava. Sektorové členenie financií, postavenie a úlohy jednotlivých sektorov.
8. Peňažná zásoba, peňažné agregáty, ich štruktúra. Peňažná rovnováha a nerovnováha. Príčiny nerovnováhy a jej dôsledky pre ekonomiky.
9. Podstata finančného trhu - funkcie a postavenie v ekonomike. Vymedzenie cenných papierov a ich podoba. Nástroje peňažného a kapitálového trhu a ich obsah. Charakteristika inštitúcií finančného trhu a dohľad nad finančným trhom.
10. Banková sústava, jej organizácia a riadenie. Postavenie a úlohy Európskeho systému centrálnych bánk, Európskej centrálnej banky a národných centrálnych bánk. Právne postavenie komerčných bánk, ich funkcie a členenie. Obchody komerčných bánk.
11. Podstata poistenia. Členenie poisťných systémov a ich funkcie. Poistenie v sústave sociálneho zabezpečenia, jeho úlohy a organizácia.
12. Podstata a význam (chápania) pojmu manažment. Manažment ako praktická činnosť a veda. Základné systémy manažmentu vo svete a príčiny ich existencie. Prínosy vedeckých škôl do rozvoja manažmentu.

13. Systémový prístup k manažmentu. Organizácia ako jednota riadiaceho a riadeného systému. Obsah procesu manažmentu ako komplexného systému (ako symbióza čiastkových charakteristík). Význam regulačných systémov v riadiacich procesoch.
14. Úloha rozhodovania v manažmente. Druhy rozhodovacích procesov a ich dôsledky. Časový priebeh rozhodovania. Metódy rozhodovania a ich použitie.
15. Charakteristika úlohy a obsahu plánovania ako východiskovej manažérskej funkcie. Druhy plánovania. Fázy strategického manažmentu. Druhy stratégií na úrovni organizácie. Strategické prístupy manažmentu v rozhodovacích procesoch.
16. Organizačná štruktúra podľa druhov útvarov a ich vzťahov. Tradičné a cieľovo-programové organizačné štruktúry. Úloha tímov v riadení.
17. Podstata a obsah vedenia ľudí a úloha motivácie. Štýly vedenia ľudí. Úloha a druhy komunikácie v činnosti manažérov. Teórie motivácie.
18. Postavenie marketingu v podniku. Podstata a prvky marketingovej koncepcie (potreby, želania, dopyt, produkt, transakcia, výmena, trh).
19. Význam marketingového mixu a jeho súčastí (4P) v marketingu. Porovnanie marketingového mixu v marketingu služieb (7P) so základným marketingovým mixom (4P).
20. Analyzovanie nákupného správania na trhu spotrebných produktov. Faktory ovplyvňujúce spotrebiteľské správanie. Proces rozhodovania o nákupe.
21. Význam marketingu v strategickom plánovaní. Marketingová stratégia ako súčasť funkčných stratégií.
22. Ciele a nástroje hospodárskej politiky. Nositelia hospodárskej politiky. Inštitucionálny rámec hospodárskej politiky.
23. Príčiny realizácie hospodárskej politiky a jej úloha v spoločnosti. Ponukovo a dopytovo orientovaná hospodárska politika.
24. Teoretické typy hospodárskej politiky (keynesovský, neokeynesovský a neokonzervatívny). Liberálna a intervencionistická hospodárska politika.
25. Charakteristika (vymedzenie podstaty) a úloha fiškálnej, menovej a vonkajšej hospodárskej politiky, ich ciele a nástroje.

OKRUHY OTÁZOK NA ŠTÁTNE SKÚŠKY
V AKADEMICKOM ROKU 2021/2022
bakalárske štúdium – Ekonomika a manažment verejných služieb

Trhové a netrhové služby – 2. blok

(Podnikové hospodárstvo, Ekonomika a manažment odvetví verejného sektora, Ekonomika a manažment neziskových organizácií, Teória služieb, Ekonomika a manažment služieb, Personálny manažment)

1. Podstata, tvorba a členenie cieľov podniku. Spoločenská zodpovednosť podnikateľských subjektov. Životný cyklus podniku a jeho fázy (založenie a vznik podniku, kríza - príčiny vzniku a riešenie, zrušenie podniku a zánik podniku).
2. Podnik - okolie podniku a jeho členenie. Vertikálne a horizontálne vzťahy podniku s okolím a ich dôsledky pre podnik. Typológia podnikov a členenie podľa zvolených kritérií.
3. Združovanie podnikov - podstata, význam, oblasti a hľadiská združovania podnikov. Formy združení podnikov na báze kooperácie (konzorcium, kartel, odborné zväzy) a na báze koncentrácie (koncerny – holdingy a ich typy).
4. Dlhodobý majetok podnikov, členenie a spôsoby jeho oceňovania. Druhy opotrebovania, možnosti odpisovania a využívanie odpisov. Obežný majetok - charakteristika, zložky, kolobeh a obrat.
5. Náklady podniku. Podstata a význam členenia nákladov podľa druhového (ekonomického) a kalkulačného hľadiska, podľa závislosti nákladov od objemu výkonov. Kalkulačný vzorec a jeho využitie. Funkcie ceny a vzťah medzi nákladmi, cenami a hospodárskym výsledkom.
6. Verejný sektor ako špecifická súčasť trhovej ekonomiky. Riešenie základných ekonomických otázok vo verejnom sektore. Štát ako prvotný predpoklad existencie verejného sektora, úloha štátu v historickom kontexte. Dôvody pre štátne zásahy (makroekonomické, mikroekonomické, mimoekonomické). Argumenty proti zásahom štátu do ekonomiky.
7. Verejné statky a verejné služby. Vymedzenie verejných statkov - kritériá členenia verejných statkov (ekonomické kritérium, inštitucionálne kritérium, spôsob financovania, rozsah vplyvu štátu na produkciu a spotrebu verejných statkov), vlastnosti čistých verejných statkov, zmiešaných statkov, súkromných statkov. Vymedzenie verejných služieb – služby ako ekonomická kategória, vlastnosti služieb, pojmové vymedzenie služieb (podnikovo hospodárske, národohospodárske chápanie služieb), klasifikácia služieb, subjekty produkujúce služby.
8. Efektívnosť verejného sektora – vymedzenie, paretovská efektívnosť, vzájomný vzťah efektívnosti a rovnosti, hľadiská efektívnosti. Faktory efektívnosti - vonkajšie, vnútorné. Meranie efektívnosti. Neefektívnosť verejného sektora.
9. Teória verejnej voľby a teória byrokracie. Teória verejnej voľby – podstata teórie verejnej voľby, volebný mechanizmus, subjekty verejnej voľby. Teória byrokracie –

prístupy k vnímaniu byrokracie (Weberov, Parkinsonov), ekonomická analýza byrokracie, byrokracia a korupcia (druhy korupcie, meranie korupcie).

10. Sieťové odvetvia a odvetvia technickej infraštruktúry – energetika, verejná osobná doprava, pošta, poštové služby.
11. Odvetvia sociálnej infraštruktúry – sociálne služby, zdravotníctvo.
12. Odvetvia sociálnej infraštruktúry – veda a technika, kultúra.
13. Školstvo ako odvetvie sociálnej infraštruktúry. Ekonomický prístup ku vzdelávaniu – teória investície do ľudského kapitálu (ľudský kapitál, investície do vzdelávania a ich prínosy). Regionálne školstvo – sústava škôl a školských zariadení, financovanie regionálneho školstva. Vysoké školstvo – sústava vysokých škôl, financovanie vysokých škôl.
14. Služby ako ekonomické činnosti. Dopyt po službách. Formovanie ponuky služieb. Globalizácia služieb.
15. Produkcia služieb na domácom trhu. Medzinárodný obchod so službami. Liberalizácia služieb.
16. Trhové služby – význam a úloha, bariéra vstupu na trh, regulácia trhu služieb, integrácia trhu služieb. Netrhové služby – kolektívne (verejné služby), financovanie verejných služieb.
17. Ekonomika a manažment služieb. Vývoj sektora služieb, špecifiká služieb a činitele ovplyvňujúce trh služieb. Klasifikácia služieb. Rozdiely medzi výrobou produktov a produkciou služieb.
18. Neziskové organizácie v trhovej ekonomike. Znaký a funkcie neziskových organizácií. Neziskové organizácie a ich vzťah so spoločnosťou.
19. Právna úprava neziskových organizácií (nadácia, neziskové organizácie poskytujúce verejno-prospešné služby, neinvestičný fond, občianske združenie, záujmové združenie právnických osôb, politické strany a hnutia, cirkev a náboženské spoločnosti)
20. Manažment neziskových organizácií (strategický manažment, personálny manažment). Financovanie neziskových organizácií.
21. Podstata, obsah a funkcie riadenia ľudských zdrojov a vzťah k personálnu manažmentu podniku.
22. Charakteristika a význam plánovania personálnych potrieb podniku - indikácia potreby, príprava, realizácia a schvaľovanie plánu personálneho rozvoja podniku.
23. Podstata, úlohy a využitie personálneho marketingu v oblasti personálneho manažmentu vrátane hodnotenie jeho efektívnosti.
24. Základné aktivity personálneho manažmentu v procese zabezpečenia personálu pre podnik - vyhľadávanie a získavanie personálu, výber zamestnancov, vzdelávanie, hodnotenie, odmeňovanie a uvoľňovanie zamestnancov.
25. Legislatívno-právne aspekty pracovného vzťahu, globalizácia trhu práce, sociálny program podniku. Pracovná zmluva, Zákonník práce, Kolektívna zmluva, medzinárodné pracovné právo.